

اتحادیه دانشگاه و مراکز پژوهشی ساحلی و دریایی

۱- مشخصات نشست:

دوره:	اول	شماره جلسه:	۱۵	تاریخ:	۱۳۹۱/۰۴/۱۶
مکان برگزاری:	موسسه ملی اقیانوس‌شناسی	زمان برگزاری:	۱۱:۰۰ الی ۱۳:۰۰		

۲- اعضا

حاضران:	<p>آقایان: دکتر حسین نادری‌منش (معاون آموزشی وزارت علوم تحقیقات و فناوری)، دکتر مسعود صدری‌نسب (ریاست اتحادیه)، دکتر وحید چگینی و حمید علیزاده (موسسه ملی اقیانوس‌شناسی)، دکتر امین بهزاد مهر (دانشگاه دریانوردی و علوم دریایی چابهار)، دکتر عبدا... حاتم‌زاده (دانشگاه گیلان)، دکتر محمدرضا محمدی‌زاده (دانشگاه خلیج فارس)، دکتر عبدالعلی شرقی (دبیر اتحادیه)، دکتر سیامک جمشیدی (دانشگاه صنعتی مالک اشتر)، ناخدا دوم عباس فاضلی نیا (دانشگاه علوم دریایی امام خمینی (ره))، دکتر عسکر جانعلی‌زاده (دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل)، دکتر علیرضا خواجه شاهکوهی (دانشگاه گلستان)، دکتر احمد نوحه‌گر (دانشگاه هرمزگان)، دکتر حسن مروتی (دانشگاه شهید چمران)، دکتر وحید یآوری، دکتر بابک دوست‌شناس، مهندس حمیدرضا حلافی، دکتر مهدی فلاح، دکتر مرتضی بختیاری و دکتر امیر اشتری لرکی (دانشگاه علوم و فنون دریایی خرمشهر)، دکتر محمود گیائی (دانشگاه امیرکبیر- دانشکده مهندسی دریا)، دکتر عسکر جانعلی‌زاده (دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل)، دکتر حسین رحمانی (دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری)، دکتر سید حمیدرضا صادقی (دانشگاه تربیت مدرس- دانشکده منابع طبیعی و علوم دریایی)، دکتر احمدرضا زمانی و دکتر سعید شعبانی (دانشگاه صنعتی اصفهان- پژوهشکده علوم زیردریا)، دکتر محمدرضا بنزاده (انجمن علوم و فنون دریایی ایران)، مهندس بابک مرادی و فرامرز عبادی (دفتر دبیرخانه اتحادیه)</p>
----------------	--

۳- دستور جلسه

بخش اول: مراسم افتتاحیه	
• تلاوت آیاتی از کلام... مجید	
• خیر مقدم و سخنرانی جناب آقای دکتر وحید چگینی؛ رئیس موسسه ملی اقیانوس‌شناسی	
• خیر مقدم و سخنرانی جناب آقای دکتر مسعود صدری‌نسب؛ رئیس ادواری اتحادیه دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی ساحلی و دریایی	
• سخنرانی جناب آقای دکتر حسین نادری‌منش؛ معاون آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	
بخش دوم: گزارش‌ها	
• جناب آقای دکتر چگینی (ایجاد مرکز منطقه‌ای اقیانوس‌شناسی غرب آسیا)	
• جناب آقای دکتر عبدالعلی شرقی دبیر اتحادیه (اقدام‌های انجام شده، فعالیت‌ها و روند برنامه‌های آینده اتحادیه)	
بخش سوم: بحث و بررسی	
• آیین‌نامه استفاده مشترک اعضا از خدمات آزمایشگاهی	
بخش چهارم: رهنمودها	
• روسای دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی	
• جناب آقای دکتر حسین نادری‌منش؛ معاون آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	

اتحادیه دانشگاه و مراکز پژوهشی ساحلی و دریایی

۴- خلاصه مذاکرات

جلسه با تلاوت آیاتی از کلام... مجید آغاز شد. جناب آقای دکتر وحید چگینی رئیس موسسه ملی اقیانوس‌شناسی ضمن خوش آمدگویی و تبریک حلول ماه مبارک رمضان گزارشی از فعالیت‌های موسسه ملی اقیانوس‌شناسی را برای استحضار حاضران اعلام کردند که اهم آن شامل موارد زیر بود:

- عضویت جمهوری اسلامی ایران در شورای اجرایی کمیسیون بین دولتی اقیانوس‌شناسی
- پایان یافتن سه طرح کلان پژوهشی موسسه ملی اقیانوس‌شناسی در خلیج فارس، دریای عمان و دریای خزر
- برگزاری مرحله هشتم بزرگ‌ترین گشت اقیانوس‌شناسی خلیج فارس و دریای عمان (PG-GOOS)
- موافقت هیات امنای منطقه یک پژوهشی با ارتقای موسسه به پژوهشگاه ملی اقیانوس‌شناسی و علوم جوی
- برگزاری همایش انجمن علوم و فنون دریایی و دومین همایش بین‌المللی خلیج فارس در بهمن ماه ۱۳۹۲

در ادامه خبرهای زیر از سوی حاضران در نشست اعلام شد:

- اعلام آمادگی همکاری دانشگاه خلیج فارس برای برگزاری همایش انجمن علوم و فنون دریایی و دومین همایش بین‌المللی خلیج فارس در بهمن ماه ۱۳۹۲ و درخواست کمک مالی اعضای اتحادیه در برگزاری این همایش ملی - بین‌المللی (دانشگاه خلیج فارس)
- برگزاری اولین همایش ملی فناوری‌های نوین دریا در تاریخ ۱۲ و ۱۳ شهریور ماه ۱۳۹۲ و راه‌اندازی نشریه جدید علمی - پژوهشی دریافنون (دانشگاه علوم دریایی امام خمینی (ره))
- شروع طرح پژوهشی استفاده از آب دریا برای مصارف کشاورزی (دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری)
- طرح پایش و اندازه‌گیری مشخصات دریایی، بومی‌سازی فناوری‌های زیرسطح و طراحی و ساخت روبات آب‌های عمیق (دانشگاه صنعتی اصفهان - پژوهشکده علوم زیردریا)
- برگزاری مسابقات ملی شناورهای اثرسطحی در زمستان سال ۱۳۹۲ در چابهار و آغاز تاسیس موزه آذربای (دانشگاه دریانوردی و علوم دریایی چابهار)

در ادامه نشست جناب آقای دکتر مسعود صدری‌نسب رئیس ادواری اتحادیه و رئیس دانشگاه علوم و فنون دریایی خرمشهر ضمن خیر مقدم به اعضا و تشکر از موسسه ملی اقیانوس‌شناسی به دلیل میزبانی نشست پانزدهم شورای عالی اتحادیه؛ با معرفی اتحادیه؛ گزارشی از فعالیت‌های انجام گرفته را ارائه دادند. ایشان همچنین با اشاره به نوپا بودن رشته اقیانوس‌شناسی در ایران و لزوم گسترش دوره‌های تحصیلات تکمیلی مرتبط در کشور، از راه‌اندازی انجمن اقیانوس‌شناسی ایران خبر دادند و هدف از تشکیل آن را ارتباط دادن دانشجویان و دانش‌آموختگان این رشته با مجامع علمی و نهاد های اجرایی و گسترش علم اقیانوس‌شناسی در کشور اعلام کردند. ایشان اقدام‌های انجام شده در این راستا را - اندازه‌گیری و بلاگ انجمن، راه‌اندازی وب‌گاه انجمن در سایت دانشگاه علوم و فنون دریایی خرمشهر، انتشار فراخوان انجمن در روزنامه کثیرالانتشار و ارسال فراخوان عضوگیری انجمن برشمردند و از اعضا درخواست کردند به معرفی این انجمن در سطح دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی متبوع بپردازند.

در ادامه نشست جناب آقای دکتر نادری‌منش معاون آموزشی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، ضمن تبریک فرارسیدن ماه مبارک رمضان با تاکید بر اهمیت علوم و فنون دریایی و اقیانوس‌شناسی برای کشور؛ برخی از اقدام‌های وزارت، علوم، تحقیقات و فناوری را تشریح کردند: متأسفانه طی سال‌های متمادی در بخش آموزشی کشور یکی از مورد غفلت واقع شده‌ترین حوزه‌های علمی بحث دریا و اقیانوس‌شناسی بوده است. این درحالی است که قدمت حضور قدرتمندانه ایرانیان در دریاهای دوران باستان برمی‌گردد. اهمیت راهبردی دریا و اقیانوس، لزوم توجه فراوان و ویژه را به این حوزه علمی در بخش آموزش عالی کشور گوشزد می‌نماید. خوشبختانه با برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته طی سال‌های اخیر پیشرفت‌های خوبی صورت گرفت که یکی از وجوه آن ساخت اولین کشتی تحقیقاتی اقیانوس‌پیمای کشور، علیرغم تحریم‌های یک‌جانبه بر ضد ملت ایران بوده است. اما در کل پس از انقلاب نگاه کشور به کلیه حوزه‌های علمی با تدوین سند چشم‌انداز کشور در افق ۱۴۰۴ تغییر یافت. در کنار آن برنامه‌های پنج ساله کشور با توجه به این سند تدوین می‌شوند. علاوه بر آن نقشه جامع علمی کشور نیز به عنوان یک سند بالادستی در نظام آموزش عالی کشور، نقشه راه علم و فناوری کشور را تبیین می‌نماید. در سطح وزارت علوم، تحقیقات و فناوری «سند تحول آمایش

اتحادیه دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی ساحلی و دریایی

آموزش عالی» و «سند راهبردی توسعه آموزش عالی در حوزه علوم و فنون دریایی و اقیانوسی» بستر لازم را برای توسعه هر چه سریع‌تر کشور فراهم می‌آورد. همه این‌ها حلقه‌های یک زنجیره هستند. آنچه از تدوین همه این اسناد مدنظر است معرفی جمهوری اسلامی ایران به عنوان یک کشور دانش‌بنیان در تمام فعالیت‌های فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و ... است و در همه فعالیت‌ها باید یک کشور تاثیرگذار در سطح منطقه و جهان باشیم. طبق سند چشم‌انداز ماموریت کشور ما در حوزه‌های علمی- پژوهشی دستیابی به مقام اول تولیدات علمی بوده است. اگر مقاله را به عنوان یک شاخص از تولید علم در نظر بگیریم از نظر تعداد مقاله، الان در سطح منطقه در جایگاه اول قرار داریم. اما تولید دانش تنها یک وجه تولید علم است. تولید دانش در گام بعد باید منتج به تولید فناوری، اثرگذاری در بخش اقتصادی و اشتغال و به طور کلی تولید ثروت شود. این گام‌ها باید سبب شود درآمد سرانه هر ایرانی در سطح منطقه اول شود. در مورد رشته‌های علوم دریایی هم باید همین روند تولید دانش، فناوری و ثروت مدنظر قرار گیرد. باید تلاش کنیم که وابستگی‌های کشور به خارج از بین برود. در چند سال گذشته به منظور روزآمد کردن مباحث آموزشی در دانشگاه‌ها بیش از بیست هزار سرفصل مورد بازنگری قرار گرفت. در زمینه ایجاد سرفصل‌های مفید باید تسریع کنیم و این اتحادیه در این روند می‌تواند به ما کمک کند. نکته‌ای که در حوزه آموزشی باید بر آن تاکید شود این‌که ما نزدیک به ۴,۵۰۰,۰۰۰ دانشجو در کشور داریم که یک لشکر علمی بی‌بدیل است. از این تعداد نزدیک به ۵۰,۰۰۰ نفر دانشجوی مقطع دکتری هستند که حقیقتاً اگر به درستی از این ظرفیت استفاده شود، می‌توان همه مشکلات کشور را حل نمود. دانشگاه موتور توسعه کشور است و این یک واقعیت انکار نشدنی است.

در بخش دوم نشست جناب آقای دکتر چگینی گزارشی از فعالیت‌های انجام گرفته برای ایجاد مرکز منطقه‌ای اقیانوس‌شناسی غرب آسیا به شرح زیر ارائه دادند:

با تلاش‌های به عمل آمده از سوی موسسه ملی اقیانوس‌شناسی و نیز نمایندگی دائم جمهوری اسلامی ایران نزد یونسکو، در جریان بیست و هفتمین اجلاس مجمع عمومی کمیسیون بین‌دولتی اقیانوس‌شناسی که از تاریخ ۵ لغایت ۱۴ تیرماه ۱۳۹۲ در مقر یونسکو در شهر پاریس کشور فرانسه برگزار شد؛ پیشنهاد جمهوری اسلامی ایران برای تاسیس مرکز نوع دوم یونسکو برای آموزش و پژوهش در حوزه اقیانوس‌شناسی در غرب آسیا با حمایت قاطع کشورهای عضو کمیسیون مزبور به تصویب رسید. تصویب این پیشنهاد با حمایت قاطع اعضای مجمع عمومی کمیسیون بین‌دولتی اقیانوس‌شناسی از آن جهت حایز اهمیت است که برای اولین بار چنین مرکزی در حوزه اقیانوس‌شناسی در جهان ایجاد خواهد شد و جمهوری اسلامی ایران به عنوان کشور پیش‌رو در این زمینه شناخته خواهد شد. تاکنون ۸۲ مرکز نوع دوم وابسته به یونسکو در حوزه‌های مختلف تحت صلاحیت این سازمان در ۶۰ کشور جهان تاسیس شده است که از این میان، یازده مرکز مربوط به حوزه غرب آسیا است و جمهوری اسلامی ایران پس از تاسیس مرکز اخیر، با ۵ مرکز نوع دوم وابسته به یونسکو در صدر فهرست کشورهای غرب آسیا و دریای خزر قرار خواهد گرفت. در اکتبر ۲۰۱۰ میلادی، پیشنهاد جمهوری اسلامی ایران برای ایجاد یک مرکز وابسته به یونسکو در حوزه اقیانوس‌شناسی پس از ارسال از جانب موسسه ملی اقیانوس‌شناسی، توسط نمایندگی دائم جمهوری اسلامی ایران به مدیرکل یونسکو ارائه گردید. در سپتامبر ۲۰۱۲ میلادی مامور امکان‌سنجی و حقیقت‌یابی کمیسیون بین‌دولتی اقیانوس‌شناسی با هدف ارزیابی امکانات فنی و منابع انسانی جهت تاسیس و عملیاتی شدن مرکز، به جمهوری اسلامی ایران اعزام گردید و در اکتبر همان سال، گزارش مثبت ماموریت مزبور در اختیار مسئولان کمیسیون بین‌دولتی اقیانوس‌شناسی قرار گرفت. در ژانویه ۲۰۱۳ میلادی، مسوولان کمیسیون، طی نشستی توصیه کردند که یکی از آیت‌های برنامه کاری بیست و هفتمین اجلاس مجمع عمومی کمیسیون، به پیشنهاد جمهوری اسلامی ایران اختصاص یابد که نهایتاً این پیشنهاد پس از تلاش‌های فراوان و جلب نظر موافق تعداد زیادی از کشورهای عضو، با حمایتی کم نظیر و قاطع و بدون حتی یک نظر مخالف، به تصویب مجمع عمومی کمیسیون بین‌دولتی اقیانوس‌شناسی رسید. این مرکز، پایگاهی برای فهم علمی فرآیندهایی است که در محیط دریایی و ساحلی مناطق خلیج فارس، دریای عمان و دریای خزر در جریان هستند. مرکز مزبور همچنین همکاری‌های منطقه‌ای در حوزه‌های مرتبط با اقیانوس‌شناسی را تسهیل خواهد نمود و از طریق مشارکت در تجربیات و دانش، اولویت‌های منطقه‌ای را در حوزه مزبور مورد شناسایی قرار خواهد داد. تدوین پروژه‌ها، سیاست‌ها و برنامه‌های مشترک و توسعه تبادل دانش، ظرفیت‌سازی و فعالیت‌های مرتبط با نشر دانش در حوزه اقیانوس‌شناسی از دیگر اهداف این مرکز است.

اتحادیه دانشگاه و مراکز پژوهشی ساحلی و دریایی

در ادامه جناب آقای دکتر شرقی دبیر اتحادیه ضمن خیر مقدم به حاضران در نشست؛ گزارشی از فعالیت‌های انجام گرفته در اتحادیه را ارایه دادند که مهم‌ترین آن‌ها شامل موارد زیر است:

- برگزاری چهارده نشست شورای عالی اتحادیه و سه نشست کارگروه‌های تخصصی
 - برگزاری ۵ جلسه هیات رئیسه دبیرخانه اتحادیه
 - راه اندازی وب گاه اتحادیه با آدرس اینترنتی <http://www.inio.ac.ir/ucmurc>
 - تهیه و تصویب آیین‌نامه‌های کارگروه‌های تخصصی
 - همکاری برای تهیه و تصویب سند راهبردی توسعه آموزش عالی در حوزه علوم و فنون دریایی و اقیانوسی
 - برگزاری اولین کنفرانس علوم و فنون دریایی و اقیانوسی
 - مشارکت فعال در برنامه‌ریزی درسی برای گروه علوم و فنون دریایی با مشارکت همه دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی
 - ایجاد کارگروه برای تهیه سند راهبردی اقیانوس، دریا و جو (اولین نشست بهمن ۱۳۹۱، تهیه طرح پیشنهادی شرکت در نشست های ستاد راهبردی نقشه جامع علمی کشور شورای عالی انقلاب فرهنگی)
 - تلاش برای ورود مباحث مربوط به علم اقیانوس شناسی در کتاب‌های درسی دانش آموزان
 - تهیه و تصویب برنامه دوسالانه اتحادیه دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی ساحلی و دریایی و ارسال برای معاونت پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- در بخش سوم نشست آیین‌نامه استفاده مشترک اعضا از خدمات آزمایشگاهی مورد بحث و بررسی قرار گرفت و قرار شد اعضا ظرف مدت یک-ماه پیشنهادها و نظرات خود را در رابطه با این آیین‌نامه برای دبیرخانه ارسال نمایند. قرار شد در صورت عدم دریافت نظر یا پیشنهاد کلیات آن به عنوان مصوب پانزدهمین نشست شورای عالی اتحادیه در نظر گرفته شود.

در بخش چهارم نشست پیشنهادهای زیر از سوی اعضا ارایه شد:

- با پشتیبانی اتحادیه دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی ساحلی و دریایی از همایش انجمن علوم و فنون دریایی و دومین همایش بین‌المللی خلیج فارس، این فعالیت در فهرست اقدامات اتحادیه قرار گیرد.
- به منظور جلوگیری از فعالیت‌های موازی اتحادیه به عنوان محمل اصلی هماهنگی همایش‌های مربوط به حوزه علوم و فنون دریایی و اقیانوسی در نظر گرفته شود.
- طرح‌های پژوهش‌های کلان در حوزه علوم و فنون دریایی و اقیانوسی پس از تصویب در نشست‌های شورای عالی اتحادیه به شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری (عتف) ارسال شوند.
- اقداماتی برای ورود دانشگاه‌های بزرگ از جمله دانشگاه تهران به بحث‌های مربوط به علوم و فنون دریایی و اقیانوسی انجام پذیرد.
- با توجه به فعالیت‌های بین‌المللی دانشگاه شهید چمران اهواز- دانشگاه علوم و فنون دریایی خرمشهر با دانشگاه بصره کشور عراق اقداماتی برای تسریع انجام هماهنگی فعالیت‌های بین‌المللی بین دانشگاه‌ها از طریق وزارت امور خارجه انجام پذیرد.
- تفاهم‌نامه‌ای بین اتحادیه دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی ساحلی و دریایی و اتحادیه دانشگاه‌های حوزه دریای خزر به منظور افزایش تعاملات و پشتیبانی از مرکز منطقه‌ای اقیانوس‌شناسی منعقد شود.

در پایان جناب آقای دکتر نادری‌منش با اشاره به پیشنهادهای مطرح شده از سوی اعضا، اظهار داشت: باید تلاش شود اتحادیه به‌عنوان یک محل برای هماهنگی دانشگاه‌های دریایی کشور عمل نماید و اعضا را به وحدت رویه و هماهنگی برساند. اتحادیه همچنین افق دوردست کشور را در حوزه آموزشی علوم و فنون دریایی و اقیانوسی تدوین نماید. تعداد دانشجویان، اعضای هیات علمی، پژوهشکده‌ها و دانشگاه‌های مورد نیاز کشور را در افق ۱۴۰۴ برای مسوولان مشخص و و به صورت مدون پیشنهاد نماید. ظرفیت‌های مربوط به دانشگاه‌ها ابلاغی نیست و دانشگاه خود باید پیشنهادهای مربوط به ایجاد رشته‌ها را به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ارایه نمایند. حضور دانشگاه‌های بزرگ در رشته‌های دریایی ممکن است به نفع دانشگاه‌های کوچک فعال در این حوزه نباشد و بهتر است از این امر پرهیز شود. در ارتباط با فعالیت‌های بین‌المللی

اتحادیه دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی ساحلی و دریایی

دانشگاه‌ها در تلاش هستیم تا آیین‌نامه‌ای را در شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب برسانیم تا مقدمات دیپلماسی علمی را فراهم آوریم.

در بخش پایانی نشست از جناب آقای دکتر حسین نادری‌منش معاون محترم آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به خاطر پی‌گیری ایجاد گروه علوم و فنون دریا در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و همچنین تهیه و تصویب سند راهبردی توسعه آموزش عالی در حوزه علوم و فنون دریایی و اقیانوسی تقدیر به عمل آمد. جلسه در ساعت ۱۳:۰۰ خاتمه یافت.

۵- توافقات و مصوبات

ردیف	عنوان	مسئول پی‌گیری	تاریخ اجرا و ارایه
۱	آیین‌نامه استفاده مشترک اعضا از خدمات آزمایشگاهی به تصویب رسید	دبیرخانه اتحادیه	
۲	قرار شد تفاهم‌نامه‌ای بین اتحادیه دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی ساحلی و دریایی و اتحادیه دانشگاه‌های حوزه دریایی خزر به منظور افزایش تعاملات و پشتیبانی از مرکز منطقه‌ای اقیانوس‌شناسی منعقد شود.	دبیرخانه اتحادیه	
۳			
۴			
۵			